

Tämä on Juha Rinta-Joupin kirjoitus 10.9.2020. Minun vastakirjoitus julkaistiin 16.9.2020
Ilkka-Pohjalaisen linkki:
<https://ilkkapohjalainen.fi/mielipide/yleisolta/lukijoilta-avaruuden-valloituksesta-sahkoiseen-aaestamiseen-1.7877117>

Lukijoilta: Avaruuden valloituksesta sähköiseen äänestämiseen

Kuntavaalit käydään ensi keväänä. Tämä tarkoittaa Suomessa jälleen satojen vaalilautakuntien ja -toimikuntien valjastamista mittavaan urakkaan – muusta vaalihenkilöstöstä puhumattakaan.

Demokratiaa pitää kunnioittaa ja vapaat vaalit ovat aina hyvästä, mutta voisivatko itse vaaliprosessit kenties jo uudistua?

Tavalliselle äänestäjälle vaalien taustalla tapahtuvat toiminnot eivät näy eivätkä niiden tarvitsekaan näkyä, mutta kuinka moni suomalainen on oikeasti tietoinen siitä massiivisesta koneistosta, joka vaalien taustalla todella pyörii? Mitä tämä kaikki veronmaksajille maksaa ja voisiko siitä kenties saada aikaan jopa joitain säästöjä?

Aiemmin tehdyn gallupin mukaan yli 80 % suomalaisista olisi halukas antamaan äänensä sähköisesti.

Suomessa on julistettu joidenkin mielestä ehkä jo kyllästymiseen saakka digiloikasta ja sähköisestä asioinnista, mutta missä se on oikeasti, kun puhutaan vaaleista?

Virossa on voinut äänestää jo 15 vuoden ajan sähköisesti. Jopa 44 % äänestäneistä antoi äänensä sähköisesti Viron parlamenttivaaleissa vuonna 2019. Sähköistä äänestämistä on lisäksi kokeiltu ja osin otettu käyttöönkin vuosien saatossa esimerkiksi Belgiassa, Brasiliassa, Hollannissa, Norjassa, Ranskassa ja Sveitsissä.

Lähes kaikilla suomalaisilla on käytössään pankkitunnukset, mobiilivarmenne, sähköinen henkilökortti jne. Sähköinen asiointi esimerkiksi pankkipalveluissa, verohallinnossa, Kelassa, kirjastossa jne. on ollut jo vuosia turvallista arkipäivää meille jokaiselle.

Ei pitäisi olla suuri ongelma luoda olemassa olevia järjestelmiä hyödyntäen turvallista sähköistä äänestysjärjestelmää, jossa kansalaiset äänestävät luotettavasti netissä, jos asian eteenpäin viemiseksi vain olisi kansallista tahtotilaa.

Tämä em. ei silti jostain syystä onnistu aikana, jolloin muun muassa dna:ta hyödynnetään mitä moninaisimmin tavoin ja avaruudessakin asutaan kansainvälisellä avaruusasemalla.

Onko ongelmana yksinkertaisesti hyvien koodaajien puute vai epäonnistunut kokeilu vuosia sitten eräissä kunnissa (Karkkila, Kauniainen, Vihti) ja epäonnistumisen pelko tai vain yksinkertaisesti hakkeroinnin ja rakkaan itänaapurimme eli Venäjän pelko?

Olisiko nyt viimeistään aika myöntää, että sähköistä internetpohjaista vaalijärjestelmää olisi pitänyt lähteä kehittämään jo vuosia sitten esimerkiksi Viron tai jonkin muun valtion mallin mukaisesti huomioiden kuitenkin erityisryhmien tarpeet äänestämässä, jotta saamme nykyisten äänestäjien lisäksi myös nuoret ja tulevat sukupolvet innostumaan esimerkiksi kuntavaaleista ja äänestämisestä sekä yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta noin yleensäkin?

Juha Rinta-Jouppi
Turku